Elektronicznie podpisany przez:
Paweł Gałko
dnia 19 stycznia 2026 r.

**UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-124/2026**
**Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku**
**z dnia 19 stycznia 2026** r.

**w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu i prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionych przez Gminę Jasionówka**

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r., poz. 7), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:
Paweł Gałko - przewodniczący
Katarzyna Gawrońska - członek
Marlena Stachurska-Janczyło - członek

**opiniuje pozytywnie**

— możliwość sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Gminy Jasionówka;
— prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Jasionówka, wynikającej z zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych,

wnosząc jednocześnie zastrzeżenie sformułowane w poniższym uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Gminy Jasionówka z dnia 30 grudnia 2025 r.: Nr XII/97/25 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasionówka na lata 2026 – 2033 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026 – 2033 oraz Nr XII/98/25 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Jasionówka na rok 2026.

Rada Gminy Jasionówka uchwałą Nr XII/98/25 z dnia 30 grudnia 2025 r. uchwaliła budżet na 2026 rok, w którym zaplanowano:

- dochody ogółem w kwocie 25.108.304 zł
- *w tym dochody bieżące w kwocie 19.706.703 zł,*
- wydatki ogółem w kwocie 25.513.548 zł
- *w tym wydatki bieżące w kwocie 14.271.595 zł.*

Zgodnie z postanowieniem zawartym w § 4 treści uchwały budżetowej, planowany deficyt wyniesie 405.244 zł i zostanie sfinansowany w całości wolnymi środkami.

Wskazane źródło pokrycia planowanego deficytu jest zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z2025 r. poz. 1483, ze zm.).

Łączna planowana w budżecie na 2026 rok kwota przychodów wynosi 900.000 zł (wolne środki). Łączna kwota rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych (spłata rat kredytów) została zaplanowana na poziomie 494.756 zł.

Wynik z działalności bieżącej Gminy zamyka się tzw. nadwyżką operacyjną w wysokości 5.435.108 zł, co jest zgodne z dyspozycją zawartą w art. 242 ustawyz dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Stosownie do uchwały Nr XII/97/25 Rady Gminy Jasionówka z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasionówkana lata 2026 – 2033 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026- 2033, Gmina zamierza spłacać zaciągnięty w latach wcześniejszych dług do końca 2033 roku.

W latach 2027 – 2029 Gmina prognozuje również budżety deficytowe. Prognozowane deficyty będą kształtować się w poszczególnych latach następująco: rok 2027 – 465.244 zł; rok 2028 – 1.955,34 zł; rok 2029 – 391.244 zł. Wielkości te we wskazanym okresie będą w całości finansowane z przychodów tytułem wolnych środków.

W latach 2027 – 2029 prognozuje się przychody z tytułu wolnych środków w kwotach odpowiednio 1.000.000 zł, 560.711,34 zł oraz 1.000.000 zł.

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2024 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2024 r. jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2025 określonego w załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wskazuje, iż przychody wewnętrzne tytułem wolnych środków w łącznej wysokości 3.460.711,34 zł będą możliwe do zaangażowania w budżetach w latach 2026 – 2029.

Podkreślić należy jednak, iż powyższy stan wystąpi wyłącznie w przypadku gdy faktyczne wykonanie budżetu roku 2025 zamknie się deficytem budżetowym w wysokości nie wyższej niż 646.105 zł (zakładając wykonanie rozchodów w kwocie 453.895 zł, a także uwzględniając wypracowane wolne środki według stanu na dzień 31.12.2024 r., tj. w wysokości 4.560.711,34 zł).

Począwszy od 2026 roku nie prognozuje się pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (zwiększania długu publicznego j.s.t.). Według założeń przedłożonej uchwały WPF jednostka ma osiągać poczynając od 2030 roku dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłat zaciągniętego długu.

Najwyższa kwota długu ma wystąpić na koniec 2026 r. w wysokości 4.622.530,40 zł (stosunek zadłużenia do szacowanych dochodów ogółem będzie wynosił wtedy 18,41%), w kolejnych latach jej wielkość ma sukcesywnie maleć.

W prognozie finansowej we wszystkich latach zaplanowano również wydatki na obsługę zaciągniętego długu. Łączna kwota wydatków związanych z obsługą zadłużenia w okresie na jaki sporządzono wieloletnią prognozę finansową wynosi 2.080.000 zł.

Ponadto w kolejnych latach zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Z przedstawionych w prognozie wieloletniej wartości wynika, iż w roku 2026, jak i kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W planowanym budżecie roku 2026 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 5,01% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2025 r. stanowiącym 17,82% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi natomiast 17,91%).

W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się na poziomie od 15,99% (rok 2027) do 26,69% (rok 2033).

Przyjęty w prognozie plan zachowania powyższej relacji oparty jest przede wszystkim na założeniu realizacji nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami a wydatkami bieżącymi. W budżecie roku 2026 wynik z działalności bieżącej Gminy wynosi 5.435.108 zł. W latach następnych, tj. 2027 – 2033 prognozowane nadwyżki operacyjne kształtują się na stałym poziomie 5.500.000 zł rocznie. Średnia arytmetyczna tej wielkości w okresie objętym WPF wynosi aż 5.491.888,50 zł.

Dodatnie saldo operacyjne wynikające z danych historycznych wynosiło odpowiednio:

- *wykonanie 2019* *1.163.044,41 zł;*
- *wykonanie 2020* *304.335,93 zł;*
- *wykonanie 2021* *613.413,42 zł;*
- *wykonanie 2022* *3.653.908,84 zł;*
- *wykonanie 2023* *2.035.225,25 zł;*

— *wykonanie 2024* *1.905.114,41 zł;*
— *przewidywane wykonanie 2025* *3.117.782 zł*

*(wykonanie za III kw. 2025 r. wyniosło 4.129.712,65 zł).*

Średnia arytmetyczna tej wielkości za lata 2019 – 2025 miałaby wynieść 1.827.546,32 zł.

Znaczący wzrost nadwyżek operacyjnych w stosunku do budżetów lat poprzednich nie ma swojego uzasadnienia w Objaśnieniach zawartych w załączniku Nr 3 do uchwały (średnia wykonana jest trzykrotnie niższa niż średnia wynikająca z projekcji budżetów w poszczególnych latach Prognozy). W Objaśnieniach nie wskazano jakie działania miałyby być przez Gminę podjęte celem zrealizowania przyjętych założeń, nie przedstawiono żadnej kalkulacji będącej potwierdzeniem uzyskania wymiernych oszczędności. Informacje zawarte w Objaśnieniach opierają się wyłącznie na wskaźnikach makroekonomicznych i nie uwzględniają specyfiki oraz indywidualnej sytuacji finansowej Gminy.

Skład Orzekający zastrzega, iż w celu zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto zobowiązania o charakterze dłużnym, niezbędne jest ciągłe, wnikliwe monitorowanie przez Gminę założeń określanych w wieloletniej prognozie finansowej pod kątem faktycznej ich realizacji oraz podejmowanie na bieżąco niezbędnych czynności zmierzających do wypracowania przyjętych założeń. Podkreślenia również wymaga, iż realizacja zaplanowanych kwot nadwyżek operacyjnych będzie uzależniona od zachowania przez organy Gminy Jasionówka konsekwentnej i bardzo rygorystycznej dyscypliny finansowej w perspektywie kolejnych ośmiu lat budżetowych. Powyższe wiązałoby się z podjęciem przez Wójta oraz Radę Gminy szeregu działań zmierzających do znacznego ograniczania wydatków bieżących oraz podwyższenia wpływów stałych dochodów bieżących w poszczególnych latach. Niewypracowanie dodatnich sald bieżących w wysokościach przyjętych do Prognozy może prowadzić do ograniczenia planowanych na poszczególne lata wydatków majątkowych (inwestycyjnych), wydłużenia okresu spłaty długu, a także wpłynąć negatywnie na relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający wydając pozytywną opinię o planowanej kwocie długu i o możliwości sfinansowania przedstawionego deficytu, podkreśla konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym uchwałą WPF, celem urzeczywistnienia zakładanych w Prognozie wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych, indywidualnych wskaźników spłaty długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów.

**POUCZENIE:**

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Paweł Gałko